

Тема номера: Ремесло і мистецтво проповіді

РЕДАКЦІЯ VERBUM

8 ТРАВНЯ 2019

Шановні читачі! Цей номер «Вербуму» ми вирішили присвятити проповідуванню Євангелія. Гомілія, яка лунає під час недільної Меси, – це для багатьох християн єдина можливість ознайомитися з правдами віри. Тому так багато залежить від її якості.

Фото: Diana Vargas

Польський священник і філософ Юзеф Тішнер казав, що йому ще не довелося зустріти нікого,

хто втратив би віру, читаючи «Капітал» Маркса, зате траплялося чимало тих, хто втратив віру, слухаючи свого настоятеля. У цьому вислові, звісно, чимало публіцистичного перебільшення, та він усе-таки вказує на важливу проблему Церкви. Від того, як ми – не тільки священики, а й звичайні парафіяни – проповідуємо Євангеліє, залежить якість християнського життя в сучасному світі.

Номер розпочинається з тексту Олексія Браславця, який розмірковує про природу проповідання і пропаганди. Він слушно зауважує, що *propaganda fide* – це не маніпулятивний інструмент, «не захист позицій, не сторона у змаганні цінностей і тим більше не спосіб досягти політичних цілей чи стати лідером громадської думки»; від XVII століття, коли було утворено Конгрегацію пропаганди віри, Церква під цим словом мала на увазі щось інше: поширення віри та проповідання Євангелія всьому людові. Автор показує, як у ситуації сучасної Церкви в Україні можна подбати про системне й регулярне проголошення віри.

Отець Віктор Комарницький ОР розповідає про домініканський стиль проповідання. Він наголошує на тому, що нема якоїсь усталеної школи проповідей по-домініканськи, є радше конкретні приклади видатних домініканських проповідників. Вікентій Феррер, Майстер Екгарт, Джироламо Савонарола, Луїс Бертран і Тома Аквінський – ось персони, чиї розмаїті стилі проповідання, на думку автора, єднає одна риса, своєрідний «фірмовий знак». Ідеться про прозорість: «Проповідник тотожний зі словами своєї проповіді, прозорий, автентичний. Його життя, сама його особа є контекстом для слів – свідченням їхньої правдивості».

Ірина Максименко ще раз нагадує, що проповідання не обмежується тільки гомілією під час Літургії. Обов'язок проголосувати віру має кожен, хто отримав хрещення. Тому важливо час від часу запитувати себе: «Чи готові ми так само гаряче вимагати від себе простоти і ясності у щоденному свідченні віри, як від пастирів непосидючої Божої отари?» Підходи до проповідницького служіння, про які говорить авторка, прості, однак можуть знадобитися не лише тим, кому треба регулярно готувати гомілії, а й звичайним вірянам – у повсякденному спілкуванні.

В останньому тексті пропонуємо придивитися до риторики, яку використовують деякі протестантські спільноти й релігійні організації, що покликаються на християнську традицію. Релігієзнавиця Віта Титаренко пише про проголошення віри, яке реагує на нагальні суспільні запити, і вказує також на проблеми, які можуть бути з цим пов'язані. «Теологічні пошуки й богословське доктринальне становлення харизматів набувають форм, які, з одного боку, привабливі для певних верств населення, а з іншого, можуть викликати «культурний шок»». У кожному разі, стратегії харизматичних рухів можуть чимало розповісти про сучасне суспільство, його прагнення й цінності.

